

HƯỚNG DẪN GIẢI ĐỀ THI ĐẠI HỌC NĂM 2014

MÔN: NGỮ VĂN - KHỐI D

Câu 1: (2,0 điểm)

1. Đoạn thơ thể hiện tâm tư, tình cảm của tác giả:

- Lời thơ thể hiện niềm tự hào về quê hương, đất nước có những cánh đồng, trời xanh, dòng sông, những con người anh hùng bất khuất và truyền thống yêu nước từ lâu đời.

- Lời thơ là sự khẳng định giá trị tinh thần, vật chất của đất nước.

2. Ý nghĩa tu từ của từ láy “rì rầm”:

- Từ láy tượng thanh gợi nên được hồn nước.

- Tiếng nói ấy trở thành hồn thiêng sông núi, gợi nên ấn tượng cho thế hệ mai sau.

3. Các dạng của phép điệp:

- Điệp từ: *những, đây*

- Điệp ngữ: *là của chúng ta*

- Điệp cấu trúc ngữ pháp: câu 1, 2 cùng cấu trúc; câu 3, 4, 5 cùng cấu trúc

Tác dụng:

- Nhân mạnh và khẳng định chủ quyền lãnh thổ .

- Niềm tự hào về một đất nước giàu có, trù phú.

Câu 2: (3,0 điểm)

Có ý kiến cho rằng: “ Công hiến hết mình, hưởng thụ tối đa” là phương châm sống tích cực của con người hiện đại, luôn phù hợp với mọi hoàn cảnh.

Anh/ Chị có đồng tình với ý kiến trên không? Hãy viết một bài văn ngắn (khoảng 600 từ) bày tỏ chủ kiến của mình.

Thí sinh có thể trình bày những quan điểm, suy nghĩ cá nhân về vấn đề cần nghị luận theo những cách khác nhau song cần đảm bảo những ý cơ bản sau:

- Giải thích vấn đề:

+Giải thích công hiến là gì? Hưởng thụ là gì? Mối quan hệ giữa công hiến và hưởng thụ.

+ Hết mình và tối đa: Thể hiện khả năng cao nhất mình có thể làm được.

-Suy rộng ra đề bài hướng đến quan niệm sống của con người hiện đại đó là sống hết mình, sẵn sàng cống hiến và biết cách hưởng thụ.

- Bình luận, chứng minh:

+ Dẫn chứng biểu hiện của lối sống "công hiến hết mình, hưởng thụ tối đa". Thí sinh lấy dẫn chứng có liên quan đến trong các lĩnh vực của đời sống.

+ Đó là một quan điểm sống tích cực của người hiện đại vì:

- Với mỗi cá nhân: quan điểm ấy giúp con người tự tin, năng động, phát huy hết năng lực, sở trường của mỗi người đồng thời biết cách thụ hưởng những giá trị do sự cống hiến chân chính của mình đã tạo ra.

- Với cộng đồng: quan điểm ấy kích thích, động viên tạo ra một xã hội năng động, thúc đẩy sự phát triển xã hội.

+ **Tuy nhiên có "luôn phù hợp với mọi hoàn cảnh"?**

- Quan niệm sống ấy dù tích cực nhưng không phải lúc nào cũng phù hợp. Có những trường hợp, cá nhân phải biết hi sinh những lợi ích của bản thân, hạn chế sự hưởng thụ để cống hiến cho lợi ích chung của cộng đồng.

- Quan niệm sống trên chỉ tích cực khi con người đặt cống hiến làm nền tảng, hưởng thụ sẽ là kết quả của quá trình cống hiến ấy.

- **Bài học:** Thí sinh rút ra bài học về nhận thức và hành động, hướng đến quan niệm sống tiến bộ:

+Đừng đòi hỏi người khác phải làm gì cho mình khi mình chưa làm được gì cho người khác.

+Mình vì mọi người, mọi người sẽ vì mình.

+Biết hưởng thụ đúng mực.

Câu 3: Về hình tượng Lor-ca trong bài thơ Đàn ghita của Lor-ca của Thanh Thảo, có ý kiến cho rằng : Đó là mẫu nghệ sĩ- chiến sĩ, vì dân thân đấu tranh cho dân chủ và tự do nên bị bọn phát xít hành hình. Ý kiến khác thì khẳng định: Đó là mẫu nghệ sĩ thuần túy, chỉ đam mê cái đẹp và sáng tạo nghệ thuật, nhưng bị giết hại oan khuất.

Từ cảm nhận của mình về hình tượng Lor-ca, anh/ chị hãy bình luận các ý kiến trên.

I.Đặt vấn đề

1. Giới thiệu tác giả, tác phẩm

- Tác giả: là một trong số những nhà thơ tiêu biểu nhất của thế hệ các nhà thơ trưởng thành trong cuộc kháng chiến chống Mỹ.
- Bài thơ *Đàn ghi-ta của Lor-ca* rút trong tập *Khối vuông ru-bích* (1985). Đây là một sáng tác tiêu biểu cho kiểu tư duy thơ của Thanh Thảo: giàu suy tư, cảm xúc mãnh liệt, phóng túng và nhuộm màu sắc siêu thực, tượng trưng, được học tập từ chính phong cách thơ hiện đại của Lor-ca.

2.Có ý kiến cho rằng : Đó là mẫu nghệ sĩ- chiến sĩ, vì dân thân đấu tranh cho dân chủ và tự do nên bị bọn phát xít hành hình. Ý kiến khác thì khẳng định: Đó là mẫu nghệ sĩ

thuần túy, chỉ đam mê cái đẹp và sáng tạo nghệ thuật, nhưng bị giết hại oan khuất.

II. Giải quyết vấn đề

1. Giải thích hai ý kiến

2. Vài nét về con người Lor-ca: Federico Garcia Lor-ca (1898-1936) là một nhà tài năng lớn của văn học nghệ thuật hiện đại Tây Ban Nha với khả năng thiên bẩm ở nhiều lĩnh vực: thơ ca, hội họa, âm nhạc, sân khấu...; Lor-ca không chỉ là một nghệ sĩ, một nhà văn hoá vĩ đại với những đóng góp lớn lao cho nền nghệ thuật Tây Ban Nha và công cuộc cách tân nền nghệ thuật già cỗi ấy mà còn là một công dân yêu tự do, một chiến sĩ kiên cường chống lại chế độ độc tài thân phát xít Phrăng-cô, cuối cùng đã anh dũng hi sinh trong cuộc chiến đấu đó.

3. Bình luận 2 ý kiến:

- Bình luận về hai ý kiến:

Đó là mẫu nghệ sĩ- chiến sĩ, vì dân thân đấu tranh cho dân chủ và tự do nên bị bọn phát xít hành hình. Khẳng định 2 vẻ đẹp trong tâm hồn và nhân cách của một Lor-ca “nghệ sĩ – chiến sĩ”. Khẳng định Lor-ca “vì dân thân đấu tranh cho dân chủ và tự do nên bị bọn phát xít hành hình”.

b Ý kiến thứ hai: Đó là mẫu nghệ sĩ thuần túy, chỉ đam mê cái đẹp và sáng tạo nghệ thuật, nhưng bị giết hại oan khuất.

Khẳng định “Lor-ca là mẫu nghệ sĩ thuần túy khi chỉ đam mê cái đẹp và sáng tạo nghệ thuật, nhưng bị giết hại oan khuất”. Ý kiến này tuy tô đậm vẻ đẹp nghệ sĩ trong tâm hồn Lor-ca nhưng đã tách rời Lor-ca với một trong những khát vọng cao cả, tâm huyết nhất của ông đó là tự do dân chủ cho nhân dân và đất nước; cũng có nghĩa là tách rời nghệ thuật và cuộc đời.

+ Cả hai ý kiến trên, xuất phát từ cuộc đời, sự nghiệp, khát vọng con người Lor-ca, từ đó cho thấy vai trò nghệ sĩ-chiến sĩ qua đó thấy được vẻ đẹp nhân cách nghệ sĩ-chiến sĩ .

4. Chứng minh

- Cảm nhận chung về hình tượng Lor-ca trong toàn bộ bài thơ và chứng minh cả vẻ đẹp và thân phận của ông ở hai vai trò: một nghệ sĩ cô đơn trong khao khát cách tân và đổi mới nền nghệ thuật già cỗi TBN; một chiến sĩ kiên cường chiến đấu cho nền tự do dân chủ của đất nước TBN và đã “bị giết hại oan khuất”.

+ Trong vai trò một nghệ sĩ tài hoa và tâm huyết, một nhà văn hoá vĩ đại với những đóng góp lớn lao cho nghệ thuật TBN và công cuộc cách tân nền nghệ thuật già cỗi TBN những năm đầu thế kỉ XX, Lor-ca đã nếm trải bi kịch của một người đi đầu,

người luôn cô đơn bởi những bước đi trước thời đại của mình; nhưng tình yêu với nghệ thuật và khát khao đổi mới khiến ông vẫn kiên trì, mạnh mẽ vững bước trên con đường gian truân và cao cả ấy.

+ Lor-ca còn là người công dân yêu tự do, người chiến sĩ kiên cường trong cuộc chiến đấu không mệt mỏi chống lại chế độ độc tài phản động Phrăng-cô. Người luôn có khát vọng cách tân nghệ thuật, đưa nghệ thuật Tây Ban Nha đi lên nhưng cuối cùng đã anh dũng hi sinh trong cuộc chiến đấu đó. Vẻ đẹp bi tráng của hình tượng Lor-ca hiện rõ nhất trong cái chết đau thương, ông đã gửi lại thông điệp tha thiết: “Khi tôi chết hãy chôn tôi với cây đàn ghi ta!. Và đây là chìa khóa cho thấy được nhân cách của một chiến sĩ vĩ đại trên đấu trường chính trị nghệ thuật.

5. Đánh giá chung

-Hai ý kiến trên đều khẳng định Lor-ca là một nghệ sĩ- vừa là một chiến sĩ đấu tranh cho dân chủ và tự do. Đồng thời có tư tưởng cách tân nghệ thuật, đam mê cái đẹp. Nhưng bị phát xít hành hình, bị giết hại oan khuất.

III.Kết thúc vấn đề.

-Thể hiện thái độ ngưỡng mộ người nghệ sĩ đại diện cho tinh thần tự do và khát vọng cách tân nghệ thuật của thế kỉ XX bị

giết hại một cách phũ phàng và bộc lộ niềm xót thương của tác giả về cuộc giải thoát của Lor-ca, được biểu đạt bằng một hình thức độc đáo.

-Liên hệ bản thân.

*Giáo viên gợi ý: Thầy Vũ Ngọc Bình - Thầy Phan Thanh Tuân
GV Trung Tâm Luyện Thi Đại Học Nguyễn Thượng Hiền*

<http://luyenthitructuyen.edu.vn>